

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Pesticider og Genteknologi
J.nr. 029-00131
Ref. clcla
Den 14. januar 2013

Høringsnotat

Vedrørende

Udkast til lov om ændring af lov om kemikalier

(Opbevaring af bekæmpelsesmidler ved salg, autorisationsordning for forhandlere, erhvervsmæssige brugere og rådgivere vedrørende bekæmpelsesmidler, samt bødeskærpelse)

Lovforslaget blev sendt i ekstern høring den 10. december 2012 med frist for at afgive høringssvar indtil den 7. januar 2013.

Lovforslaget blev sendt i høring hos en bred kreds af organisationer mv. Miljøstyrelsen har modtaget i alt 27 høringssvar, hvoraf det fremgår af 5 af svarene, at der ikke er bemærkninger til høringen.

5 høringssvar giver udtryk for generel tilslutning til lovforslagets indhold.

Følgende organisationer og virksomheder har fremsendt indholdsmæssige bemærkninger til lovforslaget: Danske Regioner, KU Life, Landbrug & Fødevarer, Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd, Foreningen af Vandværker i Danmark, Danish Greenkeepers Association, 3F, CO-industri, DI, Dansk Planteværn, Dansk Golf Union, ECOstyle A/S, Klarsø A/S, DAKOFO, KL og en gruppe af virksomheder med fokus på "Hus & Havemarkedet".

Der er i høringssvarene overordnet set støtte til de foreslåede regelændringer.

Der har i høringssvarene været mest fokus på reglerne om uddannelse og om opbevaring af bekæmpelsesmidler ved salg til forbrugere.

Høringssvarenes vigtigste anbefalinger er her gengivet i forkortet udgave efterfulgt af Miljøstyrelsens kommentarer:

Landbrug & Fødevarer (L&F) støtter bødeskærpelsen, men peger samtidig på, at det er afgørende, at der sikres proportionalitet, forudsigelighed og ensartet praksis i strafudmålingen. L&F giver tillige udtryk for en formodning om, at reglerne om strengere straffe ikke er rettet mod eventuelle tilfældige småfejl.

L&F anlægger den formodning, at der er mulighed for at få genudstedt et allerede erhvervet sprøjtecertifikat (opnå en autorisation), såfremt dette skulle være

bortkommet eller på anden måde ikke er tilgængeligt. Til afhjælpning af problemet foreslår L&F konkret, at det er tilstrækkeligt at kunne fremvise dokumentation for gennemførelse af opfølgingskursus. L&F peger også på behovet for proportionalitet, forudsigelighed og ensartet praksis i varigheden af frakendelser af en autorisation.

Miljøstyrelsens (MST) kommentarer: MST kan erklære sig enig i nævnte forståelse af bødeskærpelsesreglen, og er enig i at samme kriterier omkring proportionalitet mv. skal være gældende i forhold til betingelserne omkring en autorisationsfrakendelse. Det bemærkes, at de konkrete afgørelser jo er henlagt til domstolene. Hvad angår problematikken med bortkomne eller af en anden grund ikke tilgængelige sprøjtecertifikater, så vil Miljøstyrelsen her henholde sig til den gældende praksis. Denne indebærer, at det for den pågældende person er nødvendigt at kunne dokumentere erhvervelsen af et sprøjtecertifikat. Hvor et sprøjtecertifikat er bortkommet, kan det således være en mulighed at ”genskabe” certifikatet ved at henvende sig til den uddannelsesinstitution, hvor certifikatet blev udstedt. Gennemførelse af et opfølgingskursus forudsætter, at der allerede er erhvervet et certifikat forinden.

Dansk Erhverv (DE) peger på, at højere afgifter og højere bødestrafte, som medfører stigende salg over grænser og internettet, også bør følges af en mere målrettet og fremadrettet myndighedskontrol ved grænserne og i forbindelse med internetsalg. DE mener det er kritisabelt, at lovforslagets konsekvensanalyse ikke kommer ind på, at der må afsættes flere ressourcer til mere myndighedskontrol ved grænser og på nettet. DE og **De Samvirkende Købmænd (DSK)** henleder samtidig opmærksomheden på, at indførsel af uddannelse for forhandlere og autorisation for salg af bekæmpelsesmidler i dagligvarebutikker kan blive en uforholdsmæssigt stor byrde, hvis ikke den afvejes i forhold til, hvad der sælges, og i hvilke mængder. DSK mener samtidig ikke, at allerede lovlige forhandlere bør omfattes af en eventuel uddannelsespligt og henviser til praksis på andre områder. Der spørges tillige konkret til ”klorin”, når det anvendes som et biocid desinfektionsmiddel. Det bemærkes i høringssvarene, at urimelige krav med overvejende sandsynlighed vil medføre ophør af salg af almindelige bekæmpelsesmidler i dagligvarehandlen. Er byrden urimelig vil forslaget medføre færre salgssteder for almindeligt anvendte bekæmpelsesmidler og stigende priser for forbrugerne. DE retter kritik mod, at tidsforbrug og disse forhold for erhvervslivet ikke er omtalt i forslagens bemærkninger til økonomiske konsekvenser. DE giver tillige udtryk for, at e-learning vil være den rette uddannelsesplatform, og at der bør indføres en bagatelgrænse for et salg, hvor en butik slet ikke behøver uddannelse og slet ingen autorisation. DE finder det uklart, hvordan man ønsker at fastsætte bøder for privates indførsel fra udlandet. DE bemærker, at uklare regler for private og e-salg ikke styrker den præventive myndighedsindsats for at hindre ulovligt salg og import. Endelig peger DE på behovet for en sen ikrafttrædelse, med henblik på at erhvervslivet kan nå at implementere de nødvendige ændringer. DSK bemærker, at det er et fåtal forbrugere, der efterspørger rådgivning, og at den nødvendige information til forbrugerne bør fremgå af produktets emballage mv. DSK anfører også, at lovforslaget ingen oplysninger indeholder om varigheden af det påtænkte forhandlerkursus. Det er her DSK’s opfattelse, at hvis forslaget fastholdes politisk, bør kurset kunne gennemføres online og kun være af kort varighed.

Miljøstyrelsens kommentarer: MST er opmærksom på de udfordringer, som højere afgifter og skærpede bødestrafte indebærer, og myndighedskontrollen bliver søgt afpasset hertil. Der er afsat yderligere ressourcer til kontrol i den nye

sprøjtemiddelstrategi for 2013-2015. MST kan endvidere oplyse, at alle relevante høringsparter vil blive tæt inddraget, når de konkrete administrative regler om både uddannelse/autorisation og salg til forbrugere fastsættes. MST er indstillet på en åben dialog herom. MST kan også oplyse, at der ingen aktuelle planer er om at lade fx et biocidprodukt som klorin (hvis godkendt hertil) omfatte af reglerne. Vedrørende privates lovovertrædelser kan MST oplyse, at strafskærpelsesreglen alene omfatter erhvervsmæssige forhold, men at private kan straffes efter kemikalielovens almindelige strafbestemmelser. Hvad angår ikrafttrædelsestidspunkt for lovens bestemmelser, så vil der blive givet en fornuftig tid til at indrette sig på de nye regler. MST's undersøgelser viser, at forbrugerne efterspørger viden om anvendelsen af bekæmpelsesmidler, herunder om forskellige midlers miljøbelastning. Det er hensigten, at forhandlernes særlige viden skal supplere de oplysninger, der fremgår af etiket mv. Og MST finder ikke saglig basis for at friholde eksisterende forhandlere for uddannelseskrauet.

Danish Greenkeepers Association (DGA) havde gerne set, at lovforslaget havde indeholdt bestemmelse om, at forhandlere ikke må sælge ellers godkendte produkter til kunder i industrier/brancher hvor de er vidende om, at produktet ikke er specifikt godkendt til. Ved overtrædelse af en sådan bestemmelse skulle en forhandler så kunne idømmes bøde eller fratages autorisationen til salg. Dette ville ifølge DGA være en stor hjælp for golfbranchen med henblik på at mindske ulovlig anvendelse af godkendte bekæmpelsesmidler på danske golfbaner.

Miljøstyrelsens kommentarer: Et muligt problem som det af DGA beskrevne ses mest hensigtsmæssigt at kunne imødegåes med det planlagte uddannelseskrauet til ansatte hos forhandlere.

CO-industri (CO-I) støtter lovforslagets intentioner fuldt ud, men finder der er behov for nogle stramninger mv. CO-I redegør konkret for de ønskede ændringer. CO-I finder bl.a., at bestemmelsen om opbevaring af bekæmpelsesmidler ved salg til forbrugere bør gælde ved salg generelt og at det vurderes at være for tungt, hvis en autorisation kun kan fratages ved dom. Endelig kommenterer CO-I beregningsmodellen vedrørende bødeskærpelse.

Miljøstyrelsens kommentarer: Baggrunden for bestemmelsen om opbevaring ved salg til forbrugere er bl.a. de begrænsede forudsætninger, som mange forbrugere har i forhold til anvendelse mv. af bekæmpelsesmidler. Samme omstændigheder gør sig ikke gældende i forhold til øvrige kundegrupper. Det er ud fra hensynet til den almindelige retssikkerhedsgrundsætning, at en autorisation alene kan fratages ved dom. Der er kort redegjort herfor i lovforslagets bemærkninger.

DI har den anke, at det er svært at læse af lovforslaget og bemærkningerne dertil, hvad der er nødvendig og tilstrækkelig EU-implementering, og hvad der er dansk overimplementering og evt. rent danske regler. DI ønsker harmoniseret EU-lovgivning på området uden nationale skærper eller afvigelser. DI bemærker, at bestemmelsen om opbevaring af bekæmpelsesmidler ved salg til forbrugere helt givet vil påføre virksomhederne betydelige både administrative og økonomiske byrder ved udmøntningen. Byrden vil ifølge DI blive lettet lidt, hvis udmøntningen gør det muligt, at selvbetjening kan fortsættes for nogle produkttyper. DI er skeptisk overfor de angivne skøn vedrørende økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige og erhvervslivet og giver eksempler herpå.

Miljøstyrelsens kommentarer: Miljøstyrelsen har på baggrund af DI's hørings svar søgt at tydeliggøre teksten om forholdet til EU-retten og afsnit og skema vedrørende økonomiske og administrative konsekvenser er blevet tilrettet.

Dansk Planteværn (DP) henleder opmærksomheden på, at de såkaldte klar-til-brug midler, der generelt hører til de miljømæssigt mindst problematiske midler (reduceret overdosering og spild ved opblanding mv.), volumenmæssigt fylder meget, hvorfor et krav om opbevaring i skab eller bag disk kan medføre, at forhandlerne kan have en interesse i at fokusere på salg af koncentratmidler. DP nævner, at man i Norge har undtaget klar-til-brug midler for kravet om fysisk overlevering, hvilket tilsyneladende har medført, at en større del af salget ligger på denne produkttype.

Miljøstyrelsens kommentarer: Det er fortsat under overvejelse, hvorledes de administrativt fastsatte regler præcist skal udformes. MST inddrager DP's bemærkninger i overvejelserne herom.

ECOstyle a/s henleder opmærksomheden på, at et uddannelseskra v også i forhold til anvendelse af biocider (konkret tagrensningsmiddel) vil øge tilskyndelsen til at anvende godkendte midler. Der bør efter virksomhedens opfattelse ved fastsættelsen af uddannelseskra v tages højde for de forskellige produkttyper, der er omhandlet i biociddirektivet.

Miljøstyrelsens kommentarer: MST vil inddrage denne oplysning i overvejelserne om uddannelsesregler på området.

Klarsø a/s mener, at lovforslaget om opbevaring af bekæmpelsesmidler i skab/bag disk hviler på et noget forældet grundlag. Der vurderes ikke at være mulighed for, at klar-til-brug produkter vil kunne placeres i skab eller bag disk. De beregninger, der er gjort for så vidt angår en detailhandels omkostning til ændret indretning i så henseende hævdes at være urealistiske og viser, at lovgiver har tænkt på produkterne som koncentrerede formuleringer af en volumen nærmest som apotekervarer. På den baggrund anmoder Klarsø a/s om at klar-til-brug produkter friholdes for bestemmelsens anvendelsesområde.

Miljøstyrelsens kommentarer: Det er nu nævnt i lovforslagets bemærkninger, at midler også vil kunne opbevares på et lager. Hvilke – i første omgang – plantebeskyttelsesmidler, der omfattes af de administrativt fastsatte regler, vil blive besluttet i forbindelse med bekendtgørelsesarbejdet.

DAKOFO (Danske Korn- og Foderstof- Im- og Eksportørers Fællesorganisation) opfordrer til, at der ikke etableres en dyr ordning med autorisationsordninger og uddannelse for det segment af medarbejdere, som virksomheden har ansat. DAKOFO foreslår i stedet for, at der etableres en uddannelse igennem en relevant e-learningmodel, og at der på den baggrund kan udstedes bevis for en viden på et tilstrækkeligt niveau.

Miljøstyrelsens kommentarer: Alle relevante høringsparter vil blive tæt inddraget, når de konkrete administrative regler om uddannelse/autorisation fastsættes. MST er indstillet på en åben dialog herom.

KL anfører, at KL finder det uklart om de nye regler utilsigtet medfører nye opgaver for kommunerne i forbindelse med at de kommunale tilsynsopgaver

udvides med nye opgaver (krydsoverensstemmelse, opbevaring og sprøjtecertifikater mm).

Miljøstyrelsens kommentarer: Lovforslaget pålægger ikke kommunerne nye opgaver. Heller ikke utilsigtet efter Miljøstyrelsens klare vurdering.

”Hus og Havemarked-gruppen” peger på et problem med manglende kompensation for lovforslagets økonomiske omkostninger for detailsiden. Der opfordres samtidig til, at internethandel også omfattes af lovforslagets del om uddannelse med henblik på at undgå konkurrenceforvridning. Det foreslås, at medarbejdere der i det daglige virker som sælgere af produkter til detailsiden også skal være omfattet af uddannelseskrauet. Også ”Hus og Havemarkedgruppen” peger på en uddannelsesmodel med E-learning og en adgang til intern uddannelse på basis af særlige fastsatte myndighedskrav. Alternativer (f.eks. brochurer, oversigter og APP’s) til uddannelseskrauet foreslås også overvejet. Efter gruppens opfattelse bør det endvidere klart fastlægges, hvad der ligger i rådgivningsansvaret, og import af produkter til privat brug bør straffes med bøde og beslaglæggelse. For så vidt angår selvbetjeningsforbuddet peger gruppen på, at det ikke bør omfatte klar-til-brug produkter, men udelukkende koncentrerede produkter, og at produkter der ligger i konkurrence med midler uden godkendelse bør friholdes fra forbuddet. Endelig argumenteres der for, at alle medarbejdere involveret i salg til private skal have samme uddannelse.

Miljøstyrelsens kommentarer: Som nævnt andetsteds i høringsnotatet vil Miljøstyrelsen inddrage relevante høringsparter tæt ved fastsættelsen af de nærmere uddannelsesregler, og også i forhold til regeludarbejdelsen vedrørende opbevaring af i første omgang plantebeskyttelsesmidler. MST vil endvidere sikre, at der ikke bliver tvivl om rækkevidden af rådgivningsansvaret.